

**Козуля, О.** Королева Франції // Жінки в історії України / Олесь Козуля. – Київ, 1993. – С. 19-23.

**Кочерга, І.** Ярослав Мудрий : [історична драма] // Вибрані твори / Іван Кочерга. – Київ : Сакцент Плюс, 2005. – С. 185-296.

**Ладинский, А.** Когда пал Херсонес ; Анна Ярославна – королева Франции : исторические романы / Антонин Ладинский. – Київ : Молодь, 1987. - С. 211-569.

**Луговий, О.** Анна Ярославна, королева французька // Визначне жіноцтво України : історичні життєписи / Олександр Луговий. – Київ : Дніпро, 1194. – С. 43-44.

**Остапенко, П. В.** Анна Ярославна // Усі видатні постаті історії України / Павло Остапенко. – Харків : Торсінг плюс, 2006. – С. 37-42 : портр.

**Сент-Емур, Ке де.** Анна Русинка, королева Франції і графиня Валюа / пер. з фр. І. Франка. – Київ : Обереги, 1991. – 31 с.

**Шаров, І.** Анна Ярославна // 100 видатних імен України / Ігор Шаров. – Київ, 1999. – С. 15-18 : портр.

Французька письменниця **Режін Дефорж** у **1988 році** написала історичний роман «**Анна Київська**», що став бестселером.

### **Образ Анни Ярославни в кіномистецтві**

У **1978 році** на екрани вийшов художній фільм «**Ярославна, королева Франції**», знятий режисером Ігорем Масленниковим за мотивами роману Антоніна

Ладинського «**Анна Ярославна – королева Франції**». Роль Анни виконала актриса Олена Коренева.



### **Internet-ресурси**

[https://uk.wikipedia.org/wiki/Анна\\_Ярославна](https://uk.wikipedia.org/wiki/Анна_Ярославна)  
[http://www.aratta-ukraine.com/sacred\\_ua.php?id=18](http://www.aratta-ukraine.com/sacred_ua.php?id=18)  
<http://incognita.day.kiev.ua/anna-yaroslavna-zagadki-doli.html>

*Якщо Ви хочете дізнатися більше про життя славетної українки, завітайте до нашої бібліотеки.*

### **Контактна інформація**

**Адреса:**  
м. Київ, вул. Жукова, 22.  
**Телефон:**  
(044)518-52-41  
**e-mail:**  
[library119@ukr.net](mailto:library119@ukr.net)  
**веб-сторінка:**  
<http://desnabib.kiev.ua>



Централізована бібліотечна система  
Деснянського району  
м. Києва

Бібліотека № 119 для дітей



## **Анна Ярославна – королева Франції**

### **П а м' я т к а**

(за патріотично-культурологічним проектом «Українці в контексті розвитку європейської цивілізації»)

*«Ще той папір від часу не зотлів  
І пам'ятка лишилась людям  
здавна,  
Де за неграмотних французьких  
королів  
Підписувалась Анна Ярославна.»  
Дмитро Павличко*

Київ – 2015

## Шановні читачі!

Вашій увазі пропонується пам'ятка, присвячена **Анні Ярославні** – дочці великого князя київського Ярослава Мудрого і дружині французького короля Генріха I, яка залишила своє ім'я на скрижалях європейської історії.

## Життя та діяльність

Матір'ю Анни була княгиня Інгігерда – дочка шведського короля Олафа. Зростала Анна у Києві, що на той час відрізнявся активним громадським і просвітницьким життям. Відкривалися школи, засновувалися бібліотеки, переписування і переклад книжок були важливою державною справою. Приватні вчителі навчали князівну грамоті, історії, іноземним мовам, математиці, співам, малюванню, правилам етикету.

**1048 року** до Києва прибуло, здолавши відстань у 3000 км, французьке посольство просити руки Анни для короля Генріха I Капетінга, який овдовів і не мав спадкоємця. У виборі другої дружини монарх керувався як політичними вигодами, бо могутність Русі у першій половині XI ст. була визнана в усій Європі, так і славою, що дійшла до Франції, про розумну і чарівну київську князівну. Ярослав Мудрий також вважав такий союз корисним для Давньоруської держави, і справу про укладання шлюбу було вирішено. Анна з почтом вирушила до Франції.

**14 травня 1049 року** в кафедральному соборі стародавньої французької столиці Реймс відбулася

церемонія вінчання. На честь одруження Анна подарувала Реймському собору Євангеліє, написане кирилицею і виготовлене в Києві при Софійському соборі. Саме на цьому Євангелії, що згодом дістало назву Реймського, аж до революції 1793 року присягали під час коронації французькі королі. Нині ця унікальна пам'ятка, яку вважають найдавнішою рукописною книгою київського походження, зберігається в Національній бібліотеці Реймса.

Королева Анна народила трьох синів: Філіппа, котрий згодом став королем Франції Філіппом I, Роберта, що помер у дитячому віці, і Гуго, який уславився у хрестових походах.

Французька королева, що приїхала з далекої Русі, здобула неабияку повагу у європейських монархів. У Франції Анна поширювала традиції «вчення книжного», що визначали атмосферу й дух суспільства, у якому пройшли її дитячі роки і юність.

У **1060 році** після раптової смерті Генріха I Анна стала регентшею малолітнього короля Філіппа I. Разом із ним підписувала державні папери, ставлячи підпис кирилицею, брала дієву участь у правлінні країною. Останній підпис Анни датовано **1075 роком**.

## Вшанування пам'яті

Як склалася подальша доля Анни Київської – невідомо, як не відомі ані рік її смерті, ані місце поховання. Можливо, королева Анна знайшла останній спочинок у заснованому нею монастирі у Санлісі, де нині

зберігається каплиця часів Анни Ярославни, перед якою стоїть скульптура Анни на повний зріст. На постаменті пам'ятника – напис: «Анна руська, королева французька, засновниця собору в 1060 році».

У **2005 році** у центрі Санліса було встановлено другий пам'ятник легендарній українці на знак пам'яті та особливого вшанування.



Анна Ярославна стала гідною представницею своєї батьківщини – Київської Русі - у далекій Франції.

## Література про Анну Ярославну

**Анна Ярославна** // 100 видатних українців. – Київ : Арій, 2006. – С. 32-35 : портр.

**Висоцький, С. О.** Княгиня Ольга і Анна Ярославна – славні жінки Київської Русі / Сергій Висоцький. – Київ : Наукова думка, 1991. – 104 с. : портр.

**Загребельний, П. А.** Диво : роман / Павло Загребельний. – Харків : Фоліо, 2005. – 638 с.